

Список використаних джерел

1. Козинець О. Визначення змісту і конкретизація структури поняття «школа передового досвіду» в системі вітчизняної педагогічної освіти : матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції [«Підготовка майбутніх педагогів у контексті стандартизації початкової освіти»], (м. Бердянськ, 14 вересня 2017 р.). – Бердянськ : Вид-во Бердянського державного педагогічного університету, 2017. – С. 65–69.

2. Козинець О. Д. Розгляд і співставлення наявних у науковій літературі методологічних підходів і позицій науковців до розуміння проблеми управління розвитком шкіл передового досвіду в системі медичної освіти України другої половини ХХ – початку ХХІ ст./О.Д. Козинець, І. А. Козинець // Вісник Черкаського університету : Серія «Педагогічні науки». – Вип. 4. – Черкаси : Бізнес-інноваційний центр ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2017.– С. 96–105.

3. Руководство по социальной гигиене и организации здравоохранения / под ред. Ю. П. Лисицына. – В 2-х томах. – Т. 1. – Москва : Медицина, 1987. – 432 с.

Крамська З.М.,

*аспірантка кафедри початкової освіти Черкаського національного
університету імені Богдана Хмельницького*

РОЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО КРАЄЗНАВЧОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ОНОВЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Серед 10 ключових компетентностей, на формування яких націлює Концепція Нової української школи, у контексті нашого дослідження ключову роль відіграють принаймні дві: соціальна та громадянська, а також обізнаність та самовираження у сфері культури. Підготовка до формування цих компетентностей стає можливою завдяки оновлення освітнього середовища, а провідну роль у цьому процесі відіграє краєзнавча робота, готувати до якої слід

майбутніх учителів початкової школи заздалегідь, тобто на етапі навчання у вищій школі.

Соціальна та громадянська компетентності передбачає всі «форми поведінки, які потрібні для ефективної та конструктивної участі у громадському житті, в сім'ї, на роботі. Уміння працювати з іншими на результат, попереджати і розв'язувати конфлікти, досягати компромісів. Повага до закону, дотримання прав людини і підтримка соціокультурного різноманіття». Обізнаність та самовираження у сфері культури уособлюють не лише «здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва», але й «глибоке розуміння власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших» [4].

Ми погоджуємося з твердженням сучасних дослідників Л. Кушнір і Л. Гомлі, що «приступаючи до розгортання краєзнавчої роботи в школі, учителі повинні спланувати продуману програму досліджень і скласти на певні відрізки часу детальні календарні плани виконання цієї програми» [4]. До того ж, до краєзнавчої роботи молодших школярів слід залучати систематично. Для цього протягом навчального року в позакласний час організовують роботу краєзнавчого гуртка (товариства), проводять одноденні екскурсії, збирають і опрацьовують зібраний у ході екскурсії матеріал. Доречним є проведення спостережень за явищами природи (метеорологічних, гідрологічних, геоморфологічних, біогеографічних, фенологічних). Особливу увагу слід приділяти краєзнавчим дослідженням.

Зрозуміло, що краєзнавча робота в початковій школі потребує тривалої попередньої підготовки, особливо в умовах Нової української школи. У зв'язку з цим Л. Даценко [1] виокремлює три рівні організації краєзнавчої роботи у школі. Так, на першому рівні молодші школярі отримують вербальну інформацію про рідний край зі слів учителя, матеріалу підручників, посібників, засобів масової інформації. На другому рівні молодші школярів поступово переходять до самостійної навчально-пізнавальної діяльності, застосовуючи в

ході краєзнавчої роботи окрім названих вище науково-популярні джерела, матеріали періодичних видань, Інтернет-ресурси, експозиції шкільних, міських і обласних музеїв. Для третього рівня характерним стає перехід до науково-дослідницької діяльності, але готувати до неї молодших школярів слід поступово.

За твердженням Н. Кравець [3], сутність цієї роботи зводиться до того, щоб відшукати, обґрунтувати і розкрити всю сукупність особливостей (історичних, культурних, виробничих), що зосереджені на певній території. Здебільшого така робота проводиться в позанавчальний час, що відповідає її пізнавальному, дослідницькому і прикладному характеру. Оскільки краєзнавча робота має пізнавальну і виховну цінність, майбутніх учителів початкової школи слід готувати до її проведення під час вивчення таких навчальних дисциплін, як «Дидактика», «Теорія і методика виховання», «Виховна робота в групі продовженого дня», «Методика організації виховної роботи в літніх таборах».

Підводячи підсумок, наголосимо, що при організації краєзнавчих поїздок із пересуванням за межі звичного регіону, слід неухильно дотримуватися «Рекомендацій щодо порядку організації екскурсійних поїздок організованих груп учнівської та студентської молоді» (Лист МОН України від 27.04.2010 за №1/9-289).

Список використаних джерел

1. Доценко Л. Л. Традиційні та новітні технології краєзнавчої роботи у школі.[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://naurok.com.ua/stattya-v-zhurnal-tradiciyni-ta-novitni-tehnologi-kraeznavcho-roboti-u-shkoli-22358.html>

2. Концепція «Нова українська школа». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

3. Кравець Н. В. Краєзнавча робота в контексті навчально-виховної діяльності сучасного закладу освіти : методичний посібник / Н. В. Кравець. – Дубно, 2016. – 156 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<https://vseosvita.ua/library/turistsko-kraeznavca-robota-v-konteksti-dialnosti-sucasnogo-zakladu-osviti-1938.html>

4. Кушнір Л. Особливості проведення краєзнавчої роботи в школі / Л. Кушнір, Л. Гомля // Витоки педагогічної майстерності. – 2012. – Випуск 10. – С. 166–169.

Наборозняк О.М.,

студентка I курсу, здобувач ступеня вищої освіти “магістр” Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Хіля А.В.,

кандидат педагогічних наук, доцент, асистент кафедри дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

ФОРМУВАННЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДОШКІЛЬНИКІВ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ

Порушення зору, значно звужують можливості набуття дитиною сенсорного досвіду, викликаючи цілий ряд особливостей психічного розвитку, знижує пізнавальну активність дитини, що негативно впливає й на засвоєння математичних понять. Саме тому процес формування елементарних математичних уявлень у дошкільника з порушеним зором вимагає спеціальної організації, застосування засобів, методів, спеціальних педагогічних технологій роботи, спрямованих на корекцію пізнавальних процесів та збагачення сенсорного досвіду дитини.

За Базовою програмою логіко-математична компетентність дошкільника визначається як здатність дитини самостійно, в обсязі, що відповідає її вікові, здійснювати такі операції: класифікацію геометричних фігур, предметів та множин; серіацію (впорядкування) предметів за величиною, масою, об'ємом, розташуванням у просторі й часі; обчислення та вимірювання кількості, відстані, розміру, довжини, ширини, висоти, об'єму, маси, часу [1; 2, с.14].